

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Nicolae Gordilă,

judcători – Elena Covalenco și Ion Guzun,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014, în cauza penală în privința lui

Aftenii Serghei Andrei, născut la 31 iulie 1988, originar și domiciliat r-l Ialoveni, s. Horești;

Croitoru Valerian Gheorghe, născut la 14 iunie 1992, originar și domiciliat r-l Nisporeni, s. Marinici;

Doroșenco Mihail Valeriu, născut la 29 aprilie 1989, originar și domiciliat r-l Strășeni, s. Sireți.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță: 11.06.2012-17.12.2013
2. în instanța de apel: 03.02.2014-19.03.2014
3. în instanța de recurs: 06.06.2014 - 09.07.2014

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 17 decembrie 2013, Aftenii Serghei Andrei, a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

Prin aceeași sentință au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal:

- Aftenii Serghei Andrei, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 90 Cod penal, acestuia i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe termen de probă de 2 ani, dacă în acest termen nu va comite o nouă infracțiune și prin purtare exemplară va confirma încrederea acordată;

- Croitoru Valerian Gheorghe, la amendă în mărime de 550 unități convenționale, ce constituie 11 000 lei și conform art. 64 Cod penal, i-a fost stabilit definitiv amendă în mărime de 400 unități convenționale, ce constituie 8 000 lei, luându-se în considerație măsura preventivă – deținerea sub arest al acestuia de la 26.12.2012 pînă la 26.03.2013;

- Doroșenco Mihail Valeriu, la amendă în mărime de 400 unități convenționale, ce constituie 8 000 lei.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, Balan Ion, a fost admisă parțial și s-a încasat de la Aftenii S., Doroșenco M. și Croitoru V. prejudiciul moral în mărime de 5 000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 4 000 lei, în rest a fost respinsă.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că la data de 28.05.2012, în jurul orei 06.15, Aftenii S., aflându-se pe str. L. Deleanu, 5 „J” mun. Chișinău, având intenția și urmărind scopul comiterii unui act de huliganism, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, fără careva motive, ulterior prin participație simplă împreună cu Doroșenco M. și Croitoru V., încălcând grosolan ordinea publică însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor și cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe, precum și acțiunile care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, care s-au exprimat prin folosirea cuvintelor necenzurate, prin strigăte și amenințări față de Bălan Ion, s-a apropiat de acesta și intenționat, folosind expresii injurioase, l-a doborât la pământ și denotând un comportament batjocoritor față de acesta, i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste tot corpul, cauzându-i conform raportului de constatare medico-legală nr. 2363 din 29 mai 2012, vătămări neînsemnate. Între timp, Croitoru V. trecând pe alături și văzând că Aftenii S. și Bălan I. se ceartă, dorind să aplaneze conflictul dintre ei, în rezultat a primit o lovitură. Necunoscând din care parte a venit lovitura a început să le aplice ambilor lovituri.

Acțiunile inculpaților Aftenii S., Doroșenco M., și Croitoru V., au fost încadrate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și anume: *huliganismul, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau alte persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșit de mai multe persoane.*

De asemenea, de către organul de urmărire penală inculpatul Aftenii S., a fost învinuit de faptul că la data 28.05.2012, în jurul orei 06.15, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, acționând prin intenție directă, din motive de profit, s-a apropiat de Bălan I., care se afla pe str. L. Deleanu 5 „J” din mun. Chișinău și i-a aplicat câteva lovituri cu mâinile și picioarele în regiunea corpului și a capului, cauzându-i conform raportului de constatare medico-legală nr. 2363 din 29.05.2012, vătămări neînsemnate, după ce, de pe jos, în mod deschis, a sustras bani în sumă de 800 lei, care căzu-se din buzunarul părții vătămate, astfel cauzându-i acestuia prejudiciu material considerabil.

Acțiunile inculpatului Aftenii S., de către organul de urmărire penală au fost calificate în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal și anume: *jaful adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzare de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Inculpatul, Aftenii S., să fie condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, la 5 ani închisoare, iar în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 3 ani

închisoare. În baza art. 84 Cod penal, prin cumul parțial, a-i stabili pedeapsă 5 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

- Inculpații, Dorosenco M. și Croitoru V., să fie condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, fiecare, cu aplicarea art. 90 Cod penal, suspendându-le condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 3 ani, la fiecare.

În motivarea apelului procurorul a invocat, că sentința vizată nu corespunde personalității celor vinovați, achitarea pe un capăt de acuzare este nefondată, iar pedeapsa aplicată este prea blîndă. Instanța de fond nu a luat în considerație faptul că vina lui Aftenii S. de comiterea infracțiunii de jaf, a fost integral demonstrată, urmînd să i-a în considerație declarațiile părții vătămate, Bălan I., susținute prin declarațiile concubinei sale, precum că el deținea asupra sa, bani în sumă de 800 lei, pe care-i avea la sine pentru perfectarea pașaportului. După ce a fost maltratată de inculpați, această sumă nu o mai avea asupra sa. Partea vătămată, a indicat cu certitudine că a văzut momentul cînd Aftenii S. strîngea banii de pe jos, care au căzut din buzunarul său. În același timp, sentința de condamnare în privința inculpaților este pasibilă casării, deoarece instanța de judecată nu a ținut cont de gravitatea, motivul și scopul infracțiunilor comise de către inculpați, faptul că aceștia au comis faptele criminale de care sînt acuzați, cu intenție. Astfel, la aplicarea pedepsei, instanța nu a dat apreciere personalității inculpaților, care nu sînt angajați în cîmpul muncii, nu au nici o ocupație, deși nu a fost anterior condamnat, Aftenii S. a mai comis infracțiune, cu aplicarea violenței.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2014, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a considerat, că pedepsele aplicate inculpaților, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, sînt echitabile și proporționale faptei comise, iar argumentele expuse de către procuror, în această latură purtînd un caracter declarativ și pur formal.

În acest context, instanța de apel, a reținut că instanța de fond a luat în considerație scopul legii penale, cît și faptul că lipsesc careva circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 Cod Penal, în calitate de circumstanțe atenuante conform art. 76 Cod Penal, servește faptul că inculpații au recunoscut vina, s-au căit sincer. De asemenea s-a luat în considerație, personalitatea inculpaților, care anterior nu au fost condamnați, infracțiunea săvîrșită de către aceștia face parte din categoria celor mai puțin grave. În asemenea circumstanțe, instanța de apel a conchis că nu este rațional de a supune inculpații la executarea pedepsei solicitate de acuzator, avînd în vedere raportul de cauzalitate dintre gravitatea infracțiunii și urmările prejudiciabile survenite. Astfel, instanța de apel, a considerat pedepsele aplicate inculpaților de prima instanță ca corecte, legale și întemeiate, ce vor duce la atingerea deplină a scopurilor legii penale privind corectarea și reeducarea inculpaților în vederea neadmiterii pe viitor a careva încălcări a ordinii de drept.

Cu referire, la netemeinicia sentinței, în partea achitării lui Aftenii S. de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, în opinia instanței de apel, prima instanță just și întemeiat a conchis că în acțiunile acestuia

lipsească elementele constitutive ale infracțiunii date. În argumentarea acestei concluzii, instanța de apel a statuat că în speța dată, fiind audiați în cadrul cercetării judecătorești, atât inculpații Croitoru V., Dorosenco M., cât și martorii Morari N. și Ciobanu S. nu au indicat că Aftenii S., în urma altercațiilor s-ar fi aplecat să ridice careva lucruri sau bani, care ar fi căzut din buzunarul părții vătămate, Bălan I.

De asemenea, instanța de apel a menționat că ulterior incidentului produs, inculpații și partea vătămată, au fost reținuți și duși la Inspectoratul de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, fiindu-le efectuate percheziția corporală, iar conform procesului-verbal de percheziție corporală din 28.05.2012 (f.d. 45), de la Aftenii S., nu au fost ridicați careva bani.

Instanța de apel a conchis că nu a fost constatată prezența laturii obiective a infracțiunii, deoarece în cadrul cercetării judecătorești, atât în instanța de fond cât și în apel, martorii Morari N. și Ciobanu S. nu au declarat că inculpatul, Aftenii S., ar fi luat presupușii bani, scăpați de către partea vătămată. Mai mult decât atât, martorul Morari N., este vecinul părții vătămate, acesta avea posibilitatea de a depune declarații în defavoarea inculpatului, Aftenii S., fapt care însă nu l-a făcut.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că nu este determinat nici motivul și scopul jafului, în context, motivul și scopul jafului sunt calificate ca unele care urmăresc profitul. În cazul nemijlocit, însă, fiind audiați în ședința de judecată inculpații, au indicat că partea vătămată, singur a intrat pe teritoriul șantierului unde aceștia activau în calitate de paznici, ulterior s-a iscat bătaia între Aftenii S. și partea vătămată. Însuși partea vătămată a declarat, că Aftenii S. s-a apropiat de dînsul pentru a cere o țigară, după care s-a iscat bătaia. Respectiv, instanța de apel nu a admis motivul acuzatorului de stat, precum că Aftenii S. de la început a avut intenția de a sustrage careva bunuri de la partea vătămată.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procuror, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă, că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind greșit individualizată pedeapsa penală stabilită inculpaților;

- instanța de apel nu a supus unei noi aprecieri probelor administrate în cauza penală, astfel încît a mers pe ideea preconcepută a instanței de fond, care s-a pronunțat asupra nevinovăției inculpatului Aftenii S., pe capătul de învinuire imputat în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal;

- nu au fost luate în considerație declarațiile părții vătămate, Balan I și cele ale martorului Cliciuc Z., care coroborează între ele, persoane care au depus declarații sub jurîmînt și preîntîmpinate de prevederile art. 312 Cod penal;

- consideră că instanța de apel nu a dat apreciere justă suportului probator prezentat de acuzare, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării;

- consideră că vina inculpatului Aftenii S. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, este dovedită pe deplin, iar instanțele de fond și apel tendențios și eronat, au statuat asupra oportunității de achitare a inculpatului pe acest capăt de învinuire;

- în opinia sa pedepsele aplicate inculpaților nu-și vor atinge scopul și îndeplini eficient rolul preventiv-educativ.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Balan Valentin, în numele părții vătămate, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând admiterea acestuia. În referință se invocă argumente identice cu cele indicate de procuror în recursul ordinar declarat.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din textul recursului, procurorul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume precum că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*. Totodată, procurorul consideră neîntemeiată soluția instanței de apel și în partea stabilirii pedepsei inculpaților, astfel semnalînd și temeiul pentru recurs stipulat de pct. 10) al aceleiași norme și anume *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Temeiurile pentru recurs, invocate de recurent – *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, pot fi aplicat în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu a fost motivat întemeiat hotărîrea judecătorească. La fel, important este ca hotărîrea pronunțată să fie motivată atît în fapt, cît și în drept.

Colegiul penal constată că aceste temeuri pe care s-a bazat procurorul în recursul declarat, nu persistă în cauză, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că ultima a analizat obiectiv probele administrate și a dat răspuns la toate motivele expuse în apel, iar conținutul deciziei atacate corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală.

În prezenta cauză penală, Colegiul consideră că instanța de apel, judecînd apelul procurorului, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, astfel conform procesului verbal al ședinței de judecată, au fost audiați suplimentar inculpații și partea vătămată, au fost verificate și cercetate actele cauzei, declarațiile martorilor, care sînt în coroborare cu înscrisurile anexate la dosar și cu celelalte probe, au permis întemeiat instanței de apel de a conchide corectă concluzia instanței de fond, că vina inculpatului Aftenii S. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, nu este dovedită, astfel menținînd sentința de achitare pe acest capăt de învinuire.

Instanța de recurs remarcă că, în motivarea soluției adoptate instanța de apel just a menționat că în acțiunile lui Aftenii S. lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, avînd la baza concluziei date declarațiile inculpaților Croitoru V. și Doroșenco M., cît și a martorilor Morari N. și Ciobanu S., care au declarat că nu au văzut ca Aftenii S. să i-a banii de la partea vătămată sau să-i strîngă de pe jos.

Argumentele recurentului, precum că instanța de apel nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate și a martorului Cliciuc Z., precum și a apreciat incorect și unilateral probele administrate în cauză, nu au nici un suport legal, deoarece în viziunea Colegiului penal, instanța a făcut o analiză amplă a probelor acumulate pe cauză, a indicat pentru care motive s-au admis unele probe și s-au respins altele, a argumentat detaliat, cu trimitere la legile respective, de ce s-au respins probele ce au fost aduse în confirmarea pe capătul de învinuire a inculpatului, Aftenii S., în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal. Toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Dezacordul procurorului cu aprecierea probelor de către instanța de apel, nu se încadrează în temeiurile pentru recurs, prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul constată ca întemeiate concluziile instanței de fond și apel referitor la achitarea inculpatului Aftenii S., în săvîrșirea infracțiunii de jaf, concluzii, care precum s-a menționat mai sus, sînt motivate suficient și se bazează pe aprecierea obiectivă și sub toate aspectele a probelor administrate în cauză.

Analizînd textul deciziei, rezultă că instanța de apel și-a motivat soluția adoptată, oferind răspunsuri la motivele apelului declarat. Autorul recursului nu aduce careva argumente, ce ar combate concluzia instanțelor de judecată, dimpotrivă motivele invocate în recursul ordinar, repetă argumentele expuse în apel, la care instanța de apel deja a oferit răspunsuri motivate.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanțele de judecată au ținut cont de dispozițiile art. 8 și 389 Cod de procedură penală, în sensul că o hotărîre de condamnare se adoptă numai în condiția în care vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată printr-un ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri. Instanța de recurs consideră că instanțele de judecată au ținut seama de aceste prevederi legale, precum și de principiul că toate îndoielile apărute și care nu pot fi înlăturate, se tratează în favoarea inculpatului și au adoptat soluții întemeiate.

Alegațiile recurentului, precum că este neîntemeiată soluția instanței de apel și în partea menținerii pedepselor aplicate inculpaților, de către instanța de fond, pentru infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, Colegiul le consideră nefondate.

La acest capitol, instanța de recurs notează că infracțiunea sîvîrșită de inculpați și prevăzută art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, se clasifică potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal, ca infracțiune mai puțin gravă, inculpații au recunoscut vina în comiterea acestei infracțiuni, s-au căit sincer, circumstanțe care se consideră conform art. 76

Cod penal, ca atenuante. Ca circumstanță agravantă, în privința inculpatului, Aftenii S., a fost reținută circumstanța agravantă săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate. Din materialele cauzei se atestă că inculpații anterior nu au fost condamnați, parțial au achitat prejudiciul părții vătămate, și-au cerut scuze de la el.

Ținând cont de aceste împrejurări, avînd în vedere atît principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cît și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră că nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoarea de către inculpatul Aftenii S. și cu suspendare condiționată pe termen de probă în privința inculpaților Croitoru V. și Doroșenco M., iar instanța de apel just a conchis de a menține aplicarea pedepselor stabilite de către instanța de fond, avînd în vedere toate împrejurările săvârșirii infracțiunii și raportul de cauzalitate dintre gravitatea infracțiunii și urmările prejudiciabile.

Astfel, concluzia instanțelor de judecată, referitor la faptul că pedeapsa sub formă de amendă penală, în privința inculpaților Croitoru V. și Doroșenco M., iar în privința lui Aftenii S. – închisoare, cu suspendare condiționată pe termen de probă, va duce la atingerea deplină a scopului legii penale privind corectarea și reeducarea inculpaților în vederea neadmiterii pe viitor a careva încălcări a ordinii de drept, Colegiul o consideră întemeiată.

Prin urmare, instanța de recurs consideră, că în cauza dată nu este incident temeiul pentru recurs semnalat de procuror și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, deoarece pedepsele inculpaților au fost individualizate cu respectarea prevederilor legale.

În prezența împrejurărilor menționate, permit instanței de recurs de a conchide asupra inadmisibilității recursului declarat, deoarece este vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014, în cauza penală în privința lui **Aftenii Serghei Andrei, Croitoru Valerian Gheorghe și Doroșenco Mihail Valeriu**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Ion Guzun